ਮੈਸਰਜ਼ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਪੂਰਵ ਸੈਨਿਕ ਕਲਿਆਣ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ.

ਉੱਤਰੀ ਕੋਲਾ ਫੀਲਡ ਲਿਮਟਿਡ

(2018 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 11476)

27 ਨਵੰਬਰ, 2019

[ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996: ਐੱਸ. 11-ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐੱਸ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। 11 ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਲਸੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 11 ਇੱਕ ਇਕਲੌਤੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 11 ਐਕਟ ਦੀ-ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਅਪੀਲ-ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈਃ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ 09.03.2016 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਦਾ s ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। 11 2015 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 23.10.2015 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-s ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। 11(6ਏ), ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ-ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 16, ਜੋ ਕਿ ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼-ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ-"ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼-ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਕੰਪੀਟੈਂਸ-ਕੰਪੀਟੈਂਸ" ਜਾਂ "ਕੰਪੀਟੈਂਸ ਡੇ ਲਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ

ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ-ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ' ਤੇ ਅਸਫਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਐਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 16, ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਪੂਰਵ-ਸੰਦਰਭ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਐਸ. 16, ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ-ਰੈਫਰੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ। 11 ਐਕਟ ਦਾ-ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 11 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ-ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 16, ਜੋ ਕਿ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤਃ ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼-ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ-ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਭਾਵ ਜਦੋਂ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅੰਤਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਕਦਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਡਰਾਫਟ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰਫ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ - ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ-ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ-ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ-ਨਿ New ਯਾਰਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ V (1) (a) ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ

ਅਧੀਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ-ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 - ਐਸ. 7.

ਆਈ. ਟੀ. ਡਬਲਯੂ. ਸਿਗਨੇਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ (2004) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 48: [2003] 5 ਪੂਰਕ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 751; ਐਨ. ਟੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬਨਾਮ.

ਸੀਮੇਂਸ ਐਟਕੀਨ ਗੇਸੇਲ ਸ਼ੈਫਟ (2007) 4 SCC 451 : [2007] 3 SCR 399; M/s ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰਸ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਦਰਾ ਉਤਪਾਦ (2018) 2 SCC 534 : [2018] 1 SCR 848 – 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਐੱਸ. ਬੀ. ਪੀ. ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ v. ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ (2005) 8 SCC 618 : [2005] 4 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 688; ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੀਮਾ 853 ; ਡੂਰੋ ਫੇਲਗੁਏਰਾ ਐਸ. ਏ. ਬਨਾਮ ਗੰਗਾਵਰਮ ਪੋਰਟ ਲਿਮਟਿਡ (2017) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 729: [2017] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 285; ਡ੍ਰੈਸਰ ਰੈਂਡ ਐੱਸ. ਏ. ਬਨਾਮ ਬਿੰਦਲ ਐਗਰੋ-ਕੈਮ ਲਿਮਟਿਡ (2006) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 751: [2006] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 308-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2005] 4 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 688	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9.4
[2008] 13 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 638	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9.4
[2011] 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 853	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9.4
[2017] 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 285	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9.7
[2006] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 308	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9.9
[2003] 5 ਸਪਲਿੱਪ ਦਾ ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 751	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ9.12
[2007] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 399	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ9.12
[2018] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 848	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ9.12

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2018 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 11476

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਬਲਪੁਰ ਦੇ ਸਾਲ 2016 ਦੇ ਸਾਲਸੀ ਕੇਸ

ਕੈਲਾਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਯੋਤੀ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਸ਼ਮਿਤਾ ਮਿਸ਼ਰਾ (ਗਾਇਚਾਂਗਪੋ ਗੰਗਮੇਈ ਲਈ), ਐਡ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਦੂਬੇ, ਪੰਕਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਵਕੀਲ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.

1.ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।

2. ਕੇਸ ਦਾ ਤੱਥਾਤਮਕ ਪਿਛੋਕੜ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਸੀ।

ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“ 13. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨਃ

13.1 ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ, ਅੰਤਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇੱਥੇ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਇਸ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਰਤੱਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਐੱਨ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਪਰਸ.) ਦੁਆਰਾ

ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਐੱਨ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਠੇਕਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਤਭੇਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ।

13.2 ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਮਾਮਲਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐੱਨ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਪਰਸ.) ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਏ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਡੈਨੇਵੋ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ.

13.3 ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨਸੀਐੱਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ (ਪਰਸ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

13.4 ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

13.5 ਇਹ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।

13.6 ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਫਰਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰਕਪੂਰਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

13.7 ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੰਗਰੌਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। " (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

3. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1,43,69,309/- ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਕੰਪਨੀ।

4. 09.03.2016 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਲ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 09.03.2016 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

5. ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 30.05.2016 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ ਸੋਲ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਠੀਕ ਹੈ।

6. ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ 20.09.2016 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਲਸ ਨੂੰ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

8. ਮਿਤੀ 11.01.2018 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

9. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

9.1 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

9.2. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ 09.03.2016 ਉੱਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਗ 2015 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 23.10.2015 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

9.3. 2015 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀਃ ਪਹਿਲਾ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ । ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਾਲਸੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ; ਦੂਜਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀ-ਰੈਫਰੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ।

9.4. ਸਾਲ 2015 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਐੱਸ. ਬੀ. ਪੀ. ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ. ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ, 1 ਨੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀਃ

i. ਕੀ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ

II. ਕੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਿਰ ਸੀ; ਅਤੇ

III. ਕੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੇ ਢੁਕਵੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸੀ; ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਜਾਂ ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ

ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਅੰਤਮ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬੋਘਾਰਾ ਪੋਲੀਫੈਬ 2, ਮਾਸਟਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲੇ. 9.5 ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 246ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ 4 ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਃ

“ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ/ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਰੱਦ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ/ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਲਸੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇਗੀ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਰੱਦ ਹੈ। ਜੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਵੱਲ ਭੇਜੇਗਾ, ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ”
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

9.6. ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ, 2015 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਤੇ ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼-ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ।

2015 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6ਏ) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਃ

“ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗੀ। ”

(ਧਾਰਾ 11 (6ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗ਼ੈਰ-ਪਾਬੰਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਬੋਘਰਾ ਪੋਲੀਫੈਬ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

9.7 ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਡੂਰੋ ਫੇਲਗੁਏਰਾ ਐਸ. ਏ. ਬਨਾਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੰਗਾਵਰਮ ਪੋਰਟ ਲਿਮਟਿਡ, 5 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਃ

“ਸੈਕਸ਼ਨ 11 (6ਏ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਭਾਵ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ-ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਸਧਾਰਨ ਹੈ-ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ”

9.8 ਸੈਕਸ਼ਨ 11 (6ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼-ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

9.9. "ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼-ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ “ ਹਮਦਰਦੀ-ਹਮਦਰਦੀ ", ਜਾਂ" ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਲਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ, "ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼-ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, exceptioni.e ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖੁਦ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਖਰੜਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤਿਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ. ਖਰੜਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ। ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ। ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ ਸਮਝੌਤਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ V (1) (a) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ 'ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ'।

9.10. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਲਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

9.11. ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਸੰਦਰਭ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਮੇਤ" ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੇਗਾ। ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ

ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀ-ਰੈਫਰੈਂਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

9.12. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀਮਾ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਆਈ. ਟੀ. ਡਬਲਯੂ. ਸਿਗਨੇਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ 7 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਐੱਨ. ਟੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬਨਾਮ ਸੀਮੇਂਸ ਐਟਕਿਨ ਗੇਸਲ ਸ਼ਾਫਟ 8 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ। ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਸਾਲਸੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ. ਭਾਦਰਾ ਉਤਪਾਦ 9 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪੀਟੈਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10. ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

11. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (ਜਿਵੇਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਅਤੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29ਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਏ. ਐੱਮ. ਸਪਰੇ, ਇਕਲੌਤੇ ਸਾਲਸੀ ਵਜੋਂ।

12. ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਸਿੰਗਰੌਲੀ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਸੀਟ ਸਿੰਗਰੌਲੀ ਵਿਖੇ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ.

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਸਾਲਸ ਨੂੰ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਣਗੀਆਂ।

13. ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ. ਐੱਮ. ਸਪਰੇ, ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਤੇ:

““ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਏ.ਐਮ. ਸਪਰੇ,

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਡਾ.

ਸੀ-203, ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ

ਸਰਵੋਦਿਆ ਐਨਕਲੇਵ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - 110017

ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰ: 011-40254823

ਭੀੜ. ਨੰ: 7042955488

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ

02.12.2019 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਮਾਮਲਾ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate